

Student.....

Nazwisko i imię

Studia **stacjonarne / niestacjonarne** Nr albumu

**ZACHODNIOPOMORSKI UNIWERSYTET
TECHNOLOGICZNY W SZCZECINIE**

**WYDZIAŁ KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA
I ROLNICTWA**

PRAKTYKA ZAWODOWA

Przewodnik metodyczny
dla studentów studiów **I stopnia**
Kierunek: **Ochrona Środowiska**

Elżbieta Dusza
Anna Kiepas - Kokot

SZCZECIN 2023

Potwierdzenie kompletu dokumentów -
pieczęć Dziekanatu

Ocena ostateczna
z zaliczenia praktyki

Podpis

Spis treści:

1. REGULAMIN I ORGANIZACJA PRAKTYK	4
2. CO NALEŻY ZROBIĆ PRZED ROZPOCZĘCIEM PRAKTYKI.....	6
3. ZAKRES PRAKTYK.....	7
5. EFEKTY KSZTAŁCENIA.....	11
6. WARUNKI PRZYSTĄPIENIA STUDENTA DO EGZAMINU	11
7. Przykładowe miejsca gdzie student studiów I stopnia kierunku ochrona środowiska może odbyć praktykę zawodową.....	12
DZIENNIK STUDENCKIEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ	13
Przebieg praktyki - karty tygodniowe.....	14
Sprawozdanie z pobytu na praktyce zagranicznej	20
Sprawozdanie z udziału w obozie naukowym lub w pracach badawczych powiązanych z programem praktyki	21
POTWIERDZENIE ODBYCIA PRAKTYKI ZAWODOWEJ	22
ZALICZENIE PRAKTYKI.....	23
MIEJSCE NA ZAŁĄCZENIE UMOWY O REALIZACJI PRAKTYKI	24

Przebieg praktyki

(wpisuje zakładowy opiekun praktyki)

.....
imię i nazwisko

.....
numer albumu

.....
rodzaj studiów (stacjonarne, niestacjonarne)

.....
rok akademicki

Nazwa jednostki organizacyjnej, w której realizowana była praktyka	Rozpoczęcie praktyki		Zakończenia praktyki		Liczba tygodni praktyki	Liczba godzin pracy
	Data	Pieczęć jednostki organizacyjnej i podpis	Data	Pieczęć jednostki organizacyjnej i podpis		

WSTĘP

Studenci w ramach swojego kierunku studiów muszą odbyć praktyki zawodowe, które na studiach I stopnia trwają sześć tygodni. Praktyki są formą nauki polegającą na zdobywaniu wiedzy, umiejętności i doświadczeń z określonej dziedziny w warunkach funkcjonowania organizacji (przedsiębiorstwa, instytucji, jednostki samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowej). Dzięki obserwowaniu codziennej pracy i wykonywaniu zadań pod kierunkiem specjalistów student może rozwijać się poprzez doświadczenie zdobywane w trakcie wykonywanych czynności. Dla studenta czas odbywania praktyki ma być przede wszystkim wstępem przygotowującym go do dalszego życia zawodowego.

1. REGULAMIN I ORGANIZACJA PRAKTYK

2.1. Uregulowania prawne związane z realizacją praktyk zawodowych

Zasady odbywania praktyk studenckich sformułowane zostały w Zarządzeniu nr 114 Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 30 września 2022 r.

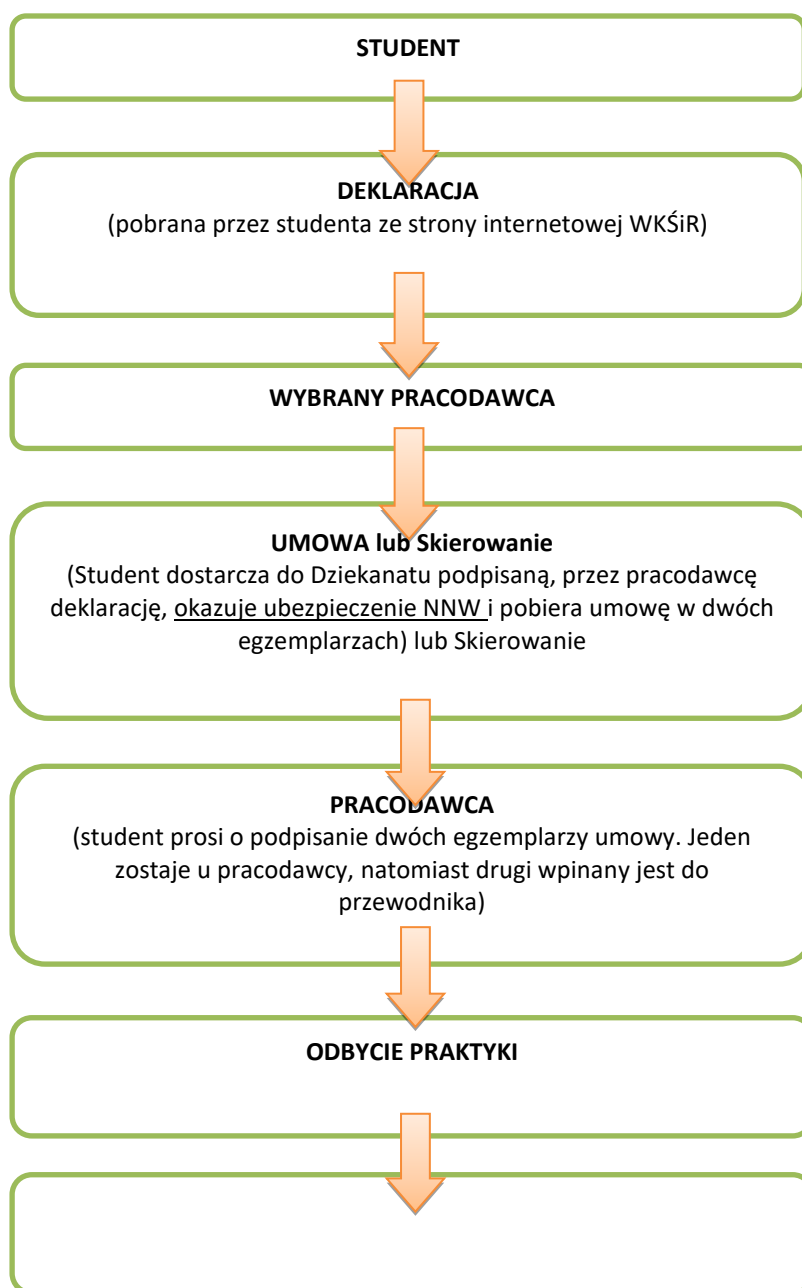
2.2. Cel praktyki:

1. Zapoznanie się z funkcjonowaniem oraz praktycznymi problemami wybranych przedsiębiorstw, obiektów związanych z ochroną środowiska, pracą wojewódzkiej, powiatowej lub gminnej administracji związanej z zarządzaniem środowiskiem, a także z innymi instytucjami, biurami lub laboratoriami zajmującymi się szeroko pojętą praktyką ochrony środowiska.
2. zdobywanie nowych doświadczeń podczas realizacji zadań powierzonych studentom podczas praktyk,
3. konfrontacja wiedzy teoretycznej nabytej na Uczelni z wymogami organizacji funkcjonujących na rynku pracy,
4. Opracowanie projektu powiązanego z działalnością przedsiębiorstwa, obiektu lub instytucji, w której odbyła się praktyka, obejmującego charakterystykę wybranego problemu środowiskowego z nakreśleniem możliwych kierunków jego rozwiązania np.
 - stan środowiska i jego monitoring w rejonie obiektów komunalnych (oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów), lub przedsiębiorstw;
 - ocena klimatu akustycznego wybranego przedsiębiorstwa lub miasta;
 - problem magazynowania i postępowania z odpadami niebezpiecznymi;
 - możliwości zagospodarowania odpadów ;
 - problem selektywnej zbiórki odpadów na terenie miasta, gminy;
 - sposoby zagospodarowania osadów ściekowych itp.
 - finansowanie ochrony środowiska;

1.3. Organizacja praktyk

1. Czas trwania praktyki wynosi łącznie **6 tygodni**.
2. Studenci odbywają praktykę w trakcie wakacji po 6 semestrze, a także w trakcie roku akademickiego, **w czasie wolnym od zajęć**.
3. Zrealizowanie praktyki jest **warunkiem zaliczenia** III roku studiów.
4. **Student sam proponuje miejsce odbycia praktyki i samodzielnie je organizuje** tj. uzgadnia indywidualny zakres obowiązków i zadań w danej instytucji, po czym konsultuje ten wybór z opiekunem Praktyk Zawodowych. Praktyki można odbywać wszędzie, gdzie istnieje możliwość zdobycia praktycznej wiedzy z zakresu programu studiów oraz uzyskanie zamierzonych efektów kształcenia.
5. Realizacja praktyki powinna odbywać się w miejscu stałego zamieszkania lub w odległości umożliwiającej codzienny dojazd z miejsca stałego zamieszkania.
6. Student może odbyć praktykę lub jej część za granicą, po spełnieniu warunków szczegółowych, określonych przez Dziekana.
7. Studentowi można zaliczyć w poczet praktyki zawodowej, jeżeli udokumentuje doświadczenie zawodowe związane ze studiowaną dyscypliną. Zgodność określonych efektów kształcenia z doświadczeniem zawodowym studenta potwierdza opiekun praktyki.
8. Obowiązkiem studenta jest codzienne odnotowywanie w dzienniczku praktyk (na tygodniowych kartach informacyjnych) zakresu wykonywanych zadań organizacyjnych lub praktycznych.
9. Praktyka kończy się egzaminem ustnym, który w terminie ustalonym przez Opiekuna Praktyk przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez Dziekana.
10. Przewodniczącym komisji jest dziekan, prodziekan lub osoba wyznaczona przez dziekana. Przewodniczący komisji może dobrać członków spośród nauczycieli Uczelni lub przedstawicieli instytucji, w której przebiegała praktyka.
11. Ocenę z praktyki wpisuje w USI (uczelniany system informatyczny) Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk.

2. CO NALEŻY ZROBIĆ PRZED ROZPOCZĘCIEM PRAKTYKI

Student zobowiązany jest podjąć i odbyć praktykę m.in. w specjalistycznym laboratorium, w wydziałach ochrony środowiska urzędów gminnych, powiatowych, miejskich lub wojewódzkich, w obiektach komunalnych lub przemysłowych związanych z ochroną środowiska (oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, kompostownie itp.) lub innych instytucji działających na rzecz ochrony środowiska.

3. ZAKRES PRAKTYK

Praktyka składa się z dwóch etapów :

Etap I – obejmuje działalność organizacyjną, zmierzającą do zapoznania się z funkcjonowaniem wybranego przedsiębiorstwa, obiektu komunalnego lub instytucji związanej z ochroną środowiska. Poniżej przedstawiono zakres oraz formy realizacji tego etapu praktyki.

Student w zależności od miejsca odbywania praktyki (poziomu organizacyjnego jednostki oraz obszaru działania) zapoznaje się i opracowuje jedno wybrane z przedstawionych poniżej zagadnień:

Przebywając w laboratorium należy:

- zapoznać się z zakresem badań prowadzonych w jednostce,
- poznać metodykę prowadzonych badań w terenie i laboratorium,
- zapoznać się uregulowaniami prawnymi, nakładającymi obowiązek wykonania badań.

Uczestnicząc w pracach urzędu administracyjnego należy:

- zapoznać się z zakresem obowiązków i uprawnień jednostki,
- zapoznać się z tematyką wydawanych postanowień, pozwoleń,
- zapoznać się z uchwalonymi „Programami ochrony środowiska” i „Planami gospodarki odpadami”.
- wykonać opracowanie charakteryzujące szczegółowo podstawy prawne, na których opiera się działalność jednostki;
- scharakteryzować stan miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (czy jest obecny, czy posiada prognozę wpływu na środowisko, kiedy był ustalony),
- zapoznać się ze stanem opracowań waloryzacji przyrodniczych terenu podległego administracyjnie jednostce, w której odbywana jest praktyka.

W obiektach komunalnych student zobowiązany jest:

- zapoznać się z technologią pracującego obiektu,
- scharakteryzować program jego działalności,
- omówić, które elementy środowiska i w jaki sposób są zabezpieczone przez oceniany obiekt,
- przeanalizować czy są potrzebne i jakie, dodatkowe działania służące ochronie środowiska na terenie obiektu.

W przedsiębiorstwach produkcyjnych student zobowiązany jest:

- zapoznać się z technologią produkcji wykorzystywaną w przedsiębiorstwie,
- scharakteryzować oddziaływanie wykorzystywanej technologii na poszczególne elementy środowiska,
- zapoznać się z istniejącymi obiektami towarzyszącymi technologii tj. zakładowa oczyszczalnia ścieków, składowisko odpadów produkcyjnych itp.,
- zapoznać się z aktualnymi pozwoleniami na korzystanie ze środowiska (sektorowymi lub zintegrowanym),
- zapoznać się z planami inwestycyjnymi dotyczącymi zmian technologii produkcji lub jej otoczenia, ograniczającymi oddziaływanie na środowisko.

Będąc w instytucjach lub organizacjach działających na rzecz ochrony środowiska powinien poznać:

- zakres działania i obszar objęty działaniem,
- formy działalności na rzecz ochrony środowiska,
- projekty i realizowane zadania.

Poza proponowanymi instytucjami i zakresem analizy, student może wybrać inną jednostkę organizacyjną, jeżeli spełnia ogólne założenia tego etapu praktyki.

Za wykonanie I etapu praktyki uznaje się przedstawienie opracowania jednego wybranego z przedstawionych powyżej zagadnień w formie opisowej (podanej niżej w tabeli), dołączonego do przewodnika do praktyki.

Opracowanie zagadnienia informacyjno, organizacyjnego dotyczącego działalności w miejscu odbywania praktyki

Wybrane zagadnienie:

Etap II – obejmuje prace terenowe i kameralne, zmierzające do opracowania projektu powiązanego z działalnością przedsiębiorstwa, obiektu lub instytucji, w której

odbyła się praktyka, obejmującego charakterystykę problemu środowiskowego z nakreśleniem możliwych kierunków jego rozwiązania.

Student w ramach realizacji II etapu praktyki jest zobowiązany do wykonania projektu w formie odrębnego opracowania, obejmującego charakterystykę problemu środowiskowego, związanego z miejscem odbywania praktyki. Poniżej przedstawiono przykładowe tematy projektów.

W ramach praktyki w laboratorium:

- Charakterystyka wyników badań (produktów, elementów środowiska) w kontekście obowiązujących norm i standardów, przepisów prawnych.

W ramach praktyki w urzędach administracji:

- Gospodarowanie na terenach zieleni w obrębie miasta lub gminy.
- Analiza wniosków o usuwanie drzew i krzewów ze wskazaniem na najczęstsze przyczyny ich usuwania.
- Analiza wysokości wpływów z tytułu usuwania drzew i krzewów na gminny fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
- Funkcjonowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów w mieście lub gminie.
- Analiza potrzeb inwestycyjnych gminy w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, zagospodarowania odpadów, ochrony powietrza atmosferycznego lub ochrony przyrody.
- Wykonanie dokumentacji przyrodniczej wybranego obiektu kwalifikującego się do objęcia ochroną prawną w drodze uchwały Rady Miasta (Gminy) np. potencjalnych pomników przyrody.
- Analiza wykorzystania środków gminnego (powiatowego) funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
- Analiza stanu wybranego elementu środowiska w mieście lub gminie.
- Charakterystyka walorów przyrodniczych miasta lub gminy.

W ramach praktyki w obiektach komunalnych:

- Charakterystyka źródeł i ładunków zawartych w ściekach dopływających do oczyszczalni.
- Wpływ zrzutu ścieków oczyszczonych na jakość wód ich odbiornika.
- Charakterystyka sposobu transportu ścieków do oczyszczalni i jego wpływ na stabilność procesu oczyszczania.
- Jakość powstających osadów ściekowych i możliwości ich zagospodarowania.
- Ocena istniejących zabezpieczeń składowiska odpadów przed negatywnym wpływem na stan środowiska.

W ramach praktyki w przedsiębiorstwach produkcyjnych:

- Charakterystyka wybranej instalacji pod kątem spełnienia wymogów BAT (najlepszej dostępnej techniki).
- Analiza sposobu składowania odpadów poprodukcyjnych (przemysłowych).

- Charakterystyka ścieków technologicznych i analiza przebiegu procesu ich oczyszczania (podczyszczania).
- Ocena poziomów emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z procesów technologicznych.

W ramach praktyki w instytucjach lub organizacjach działających na rzecz ochrony środowiska

- Ocena możliwości wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania działalności instytucji lub organizacji na zadania związane z ochroną środowiska (ZPORR, Ekofundusz, WFOŚiGW, NFOŚiGW i in.).
- Przygotowanie wniosku na dofinansowanie wybranego zadania inwestycyjnego lub nieinwestycyjnego z zakresu ochrony środowiska na potrzeby organizacji lub instytucji.

Student odbywający praktykę dokonuje samodzielnego wyboru zagadnienia, które ma być przedmiotem wykonanego projektu. Przedstawione wyżej propozycje są wyłącznie wskazówkami ułatwiającymi wybór. Wskazane jest by student wybierający temat swojego projektu skonsultował go z osobami sprawującymi opiekę podczas praktyki (w miejscu jej odbywania), tak by zdefiniowany problem wyrażał rzeczywiste potrzeby w zakresie jego rozwiązania istotne z punktu widzenia instytucji, organizacji lub przedsiębiorstwa, w którym odbyła się praktyka.

Formą projektu wykonanego w ramach zaliczenia drugiego etapu praktyki, powinno być opracowanie (tekstowe i graficzne) nieprzekraczające objętościowo 10 stron, formatu A4. Projekt powinien zawierać następujące elementy:

1. Strona tytułowa (z podaniem danych wykonawcy projektu oraz tytułem projektu).
2. Charakterystyka omawianego problemu z czytelnym jego przedstawieniem. Podanie prawnych i merytorycznych podstaw omawianego problemu.
3. Otoczenie problemu (charakterystyka obszaru, którego lub omówienie działalności instytucji lub organizacji z nakreśleniem związku z omawianym problemem).
4. Metody badań, obserwacji lub analiz wykonanych na potrzeby przedstawienia problemu.
5. Omówienie wyników i sprecyzowanie wniosków, nakreślających kierunki możliwych rozwiązań przedstawianego problemu.

W przypadku projektów dotyczących wniosków o finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska należy przygotować wypełniony i kompletny wniosek, zgodny z obowiązującymi wzorami.

5. EFEKTY KSZTAŁCENIA

Praktyka zawodowa OS_1A_P01_W01	Zapoznanie studenta z praktycznymi problemami wybranych przedsiębiorstw, obiektów związanych z ochroną środowiska, pracą wojewódzkiej, powiatowej lub gminnej administracji związanej z zarządzaniem środowiskiem, a także z innymi instytucjami, biurami lub laboratoriami zajmującymi się szeroko pojętą praktyką ochrony środowiska.
Praktyka zawodowa OS_1A_P01_U01	Opracowanie projektu powiązanego z działalnością przedsiębiorstwa, obiektu lub instytucji, w której odbyła się praktyka, obejmującego charakterystykę wybranego problemu środowiskowego z nakreśleniem możliwych kierunków jego rozwiązania.
Praktyka zawodowa OS_1A_P01_K01	Student dokonuje samooceny własnych, nabytych podczas praktyk kompetencji w zakresie ochrony środowiska. Dostrzega ryzyko i potrafi samodzielnie ocenić skutki zaplanowanych działań w zakresie oceny stanu środowiska. Jest kreatywny i zdeterminowany w rozwiązywaniu problemów związanych z ochroną środowiska na każdym szczeblu działań.

6. WARUNKI PRZYSTĄPIENIA STUDENTA DO EGZAMINU

Praktyka kończy się egzaminem komisyjnym. Na ocenę końcową składają się:

- a. Ocena zadania,
- b. Ogólna znajomość problematyki,
- c. Ocena dzienniczka praktyk (załączony w przewodniku),
- d. Ocena postawy, dyscypliny i zaangażowania podczas praktyki, co powinno być zawarte w „Potwierdzeniu odbycia praktyki zawodowej”.

Informacja szczegółowa o terminie egzaminu i miejscu zamieszczana jest na stronie Wydziału.

7. Przykładowe miejsca gdzie student studiów I stopnia kierunku ochrona środowiska może odbyć praktykę zawodową

Nazwa instytucji
Instytut Technologiczno-Przyrodniczy, Zachodniopomorski Ośrodek Badawczy w Szczecinie
Okręgowa Stacja Chemiczno - Rolnicza w Szczecinie
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Urząd Miasta Szczecin
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie
Zakład Usług Komunalnych w Szczecinie
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A.,
Zakład Unieszkodliwiania Odpadów, Sp. z o.o.
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego
Woliński Park Narodowy
Drawieński Park Narodowy
Liga Ochrony Przyrody o/Szczecin
Gospodarstwa agroturystyczne i ekologiczne
Firmy produkcyjne i usługowe
I inne...

DZIENNIK STUDENCKIEJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ

Przebieg praktyki - karty tygodniowe

.....
nazwa jednostki organizacyjnej

KARTA TYGODNIOWA PRAKTYKI

Data	Godziny od – do	Opis wykonywanych prac, powierzonych obowiązków i pełnionych funkcji	Uwagi, obserwacje i wnioski praktykanta odnośnie do wykonywanych zadań

.....
pieczęć jednostki organizacyjnej i podpis

.....
nazwa jednostki organizacyjnej

KARTA TYGODNIOWA PRAKTYKI

Data	Godziny od – do	Opis wykonywanych prac, powierzonych obowiązków i pełnionych funkcji	Uwagi, obserwacje i wnioski praktykanta odnośnie do wykonywanych zadań

.....
pieczęć jednostki organizacyjnej i podpis

.....
nazwa jednostki organizacyjnej

KARTA TYGODNIOWA PRAKTYKI

Data	Godziny od – do	Opis wykonywanych prac, powierzonych obowiązków i pełnionych funkcji	Uwagi, obserwacje i wnioski praktykanta odnośnie do wykonywanych zadań

.....
pieczęć jednostki organizacyjnej i podpis

.....
nazwa jednostki organizacyjnej

KARTA TYGODNIOWA PRAKTYKI

Data	Godziny od – do	Opis wykonywanych prac, powierzonych obowiązków i pełnionych funkcji	Uwagi, obserwacje i wnioski praktykanta odnośnie do wykonywanych zadań

.....
pieczęć jednostki organizacyjnej i podpis

.....
nazwa jednostki organizacyjnej

KARTA TYGODNIOWA PRAKTYKI

Data	Godziny od – do	Opis wykonywanych prac, powierzonych obowiązków i pełnionych funkcji	Uwagi, obserwacje i wnioski praktykanta odnośnie do wykonywanych zadań

.....
pieczęć jednostki organizacyjnej i podpis

.....
nazwa jednostki organizacyjnej

KARTA TYGODNIOWA PRAKTYKI

Data	Godziny od – do	Opis wykonywanych prac, powierzonych obowiązków i pełnionych funkcji	Uwagi, obserwacje i wnioski praktykanta odnośnie do wykonywanych zadań

.....
pieczęć jednostki organizacyjnej i podpis

Sprawozdanie z pobytu na praktyce zagranicznej – min. 4 str.

Sprawozdanie z udziału w obozie naukowym lub w pracach badawczych powiązanych z programem praktyki – min. 4 str.

.....
pieczęć jednostki organizacyjnej

.....
miejsowość, data

POTWIERDZENIE ODBYCIA PRAKTYKI ZAWODOWEJ
(wpisuje zakładowy opiekun praktyki)

Imię i nazwisko studenta

Kierunek studiów

Rok, poziom i forma studiów

Nr albumu

Student/ka Wydziału Kształtowania Środowiska i Rolnictwa, Zachodniopomorskiego
Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, odbył/a praktykę zawodową w:

.....
.....

w okresie od do

- Merytoryczny zakres praktyki:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- Opinia o studencie

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Proponowana ocena

.....
podpis i pieczęć przełożonego / opiekuna praktyki

ZALICZENIE PRAKTYKI
(wpisuje uczelniany opiekun praktyki)

Zagadnienia zrealizowane podczas praktyki zawodowej spełniają w stopniu*:

- niedostatecznym
- dostatecznym
- dostatecznym plus
- dobrym
- dobrym plus
- bardzo dobrym

Efekty uczenia się:

1.
2.
3.
4.
5.

przewidziane dla praktyki zawodowej dla kierunku:

.....

Ocena:

ECTS:

Praktykę zawodową zaliczam/praktyki zawodowej nie zaliczam* w dniu:

.....

pieczętka i podpis uczelnianego opiekuna praktyki

*właściwie zaznaczyć

**MIEJSCE NA ZAŁĄCZENIE UMOWY O REALIZACJI
PRAKTYKI**